

UNIVERZITA KARLOVA  
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD  
INSTITUT POLITOLOGICKÝCH STUDIÍ / INSTITUT SOCIOLOGICKÝCH STUDIÍ

**POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE V OBORU/PROGRAMU POLITOLOGIE A VEŘEJNÁ POLITIKA**

---

**Název bakalářské práce:** Konstrukce amerického patriotismu v amerických sportovních a válečných filmech

**Jméno a příjmení bakalanta/ky:** Jan Prokop

**Typ posudku:** Posudek oponenta/ky

**Jméno, příjmení a akademické tituly autora/ky posudku:** Jakub Záhora, PhD.

**Pracoviště autora/ky posudku:** VITRI/KP

---

### **Hodnocení formální stránky práce**

*Dosáhla práce minimální požadovaného rozsahu (30 normostran / 54.000 znaků s mezerami)?*  
Ano

#### *Strukturace práce – hodnocení A*

Práce je logicky strukturována, kdy autor postupuje od úvodního nastínění problému k teoretickému a metodologickému rámci, následně k vlastní analýze, diskuzi a závěru.

#### *Stylistika a formální zpracování (citace, grafická úprava atd.) – hodnocení B*

Práce je psaná jasně a srozumitelně, nicméně mám pár dílčích připomínek. Za prvé, některé věty jsou extrémně krátké až holé, což místy narušuje plynulost textu. Za druhé, některé odstavce jsou složené z pouze jedné věty, což opět vede k poměrně zvláštní dynamice celé práce. Za třetí, autor občas využívá lehce expresivní výrazy (např. „Vojáci armády USA jsou potažmo ovčáckými psy, jejichž zásahy jsou jen nutnou obranou před zlem“, str. 50), které příliš nezapadají do celkového tónu textu i do žánru závěrečné bakalářské práce.

#### *Odborná jazyková úroveň práce – hodnocení B*

Osobně se domnívám, že by práci prospěla důkladnější proofreading a korektura. Kromě výše zmíněných lehce překvapivých formulací práce obsahuje překlepy a gramatické chyby (týkajících se především umístění čárek mezi větami), jejichž četnost je řekl bych vyšší, než je standardní chybovost.

#### *Zpracování bibliografie, dodržení citační normy a úroveň odkazování v textu – hodnocení C*

Bibliografie je v pořádku, větší problém je s citační normou. Za prvé autor někdy u citací neuvádí číslo stránky, ze které cituje. Za druhé v některých pasážích není jisté, ze kterých z referovaných prací citace je (typicky kdy v jednom odstavci je několik citací a několik referencí, které ale k sobě nejsou jednoznačně přiřazené; viz např. str. 18 nebo 42). Za třetí

autor často používá citace v citacích (ve smyslu, že nepracuje s daným zdrojem, ale s literaturou, která na tento zdroj odkazuje), což není problém sám o sobě, ale často (opět) neuvádí přesné číslo stránky, a navíc v některých případech není z citace jasné, co je citováno v čem.

#### *Úroveň zpracování tabulek, grafů, map a jiných grafických prvků – hodnocení A*

Práce obsahuje snímky z analyzovaných filmů ve čtvrté kapitole včetně časování, všechno je zcela v pořádku.

#### *Vhodnost a zpracování příloh (jsou-li jaké)*

Práce neobsahuje přílohy.

#### **Celkové hodnocení formální stránky práce – hodnocení B**

Co se týče formální stránky, práce trpí drobnějšími chybami v rovině stylistiky a gramatiky, ale nejedná se o zásadnější problémy. O něco problematičtější je otázka citací, nejedná se ale o překročení kritické hranice.

#### **Hodnocení odborného charakteru práce**

##### *Stanovení výzkumných otázek/cílů a jejich zodpovězení – hodnocení A*

Práce má jasně stanovené výzkumné otázky a v práci na ně přesvědčivě a metodologicky rigorózně odpovídá v kapitolách 4 a 5 (analýza a diskuze).

Měl bych jenom drobnou poznámku k šíři autorovy argumentace stran porovnávání rozdílných filmových žánrů. Autor v 5. kapitole Diskuze uvádí, že závěry analýzy dvou filmů nelze generalizovat (str. 63), zároveň ale v kapitole předchozí mluví o „sportovním“ a „válečném“ filmu, kdy minimálně vyvolává dojem, že charakteristiky dvou zkoumaných filmů zobecňuje.

##### *Propracování a aplikace teoretických východisek a přístupů – hodnocení B*

Autor uvádí, že na teoretické úrovni pracuje s poststrukturalistickými přístupy, pracemi zabývajícími se vztahem populární kultury a politiky, a konečně se studii zkoumajícími patriotismus. V druhé kapitole se skutečně této literatuře věnuje, nicméně velmi ze široka, kde představuje celou řadu představitelů/ek a jednotlivých proudů a konceptů – z nichž velkou většinu ale následně nevyužívá ve vlastní analýze. Textu by prospělo zúžení teoretického (a metodologického, viz níže) aparátu na ty části, které informují autorův vlastní přístup, především ve vztahu k akademické reflexi patriotismu, jehož projevy sleduje.

Souvisejícím problémem je, že vzhledem k šíři výkladu se autor dopouští i velmi zobecňujících a někdy i nejasným tvrzením, jako např. „Diskurz je chápán jako performativní materializace, nikoliv jazyková konstrukce“ (str. 18). Musím ale podotknout, že se jedná o relativně častý jev studentských závěrečných prací.

Na substantivnější rovině mi pak nebylo jasné, jak autor sám chápe vztah populární kultury a politiky, kdy zvláště v první kapitole („Literární rámec“) mluví o tom, že umělecké artefakty jako jsou diskutované filmy často slouží k propagandě a manipulaci, pak ale nastiňuje i možnost, že daná kulturní díla reflektují a/nebo spoluvytváří společenské a politické nastavení. V samotné analýze mi přišlo, že se kloní spíše k druhé interpretaci, ale není to explicitně uvedeno.

#### *Metodologický přístup a aplikace jednotlivých metod – hodnocení B*

Moje kritika metodologických aspektů práce je v zásadě totožná s kritikou teoretického ukotvení – autor poměrně obsáhle představuje diskurzivní analýzu obecně, kritickou diskurzivní analýzu a konečně i diskurzivně-historický přístup, ale využívá pouze omezenou část postřehů ve své vlastní analýze. V ní se omezuje na identifikaci toho, jak je diskurzivně zobrazen patriotismus, což je zcela v pořádku a navazuje na jeho debatu role diskurzu v konstrukci identity, ale zbytek metodologické kapitoly pak působí nadbytečně.

Konkrétnějším kritickým bodem k metodologickému rámci je, že sám autor upozorňuje, že CDA má jiná východiska než poststrukturalismus (str. 34), následně ale nevyjasňuje jejich vztah ve své vlastní práci.

#### *Schopnost aplikovat vhodné metodologické postupy pro zvolenou výzkumnou otázku – hodnocení B*

Zatímco představení metodologického rámce je příliš obsáhlé, v samotné analýze autor dobře využívá možností kritické diskurzivní analýzy ke zhodnocení a interpretaci politické dimenze zkoumaných filmů. Opět ale platí, že využívá pouze velmi malý výsek nastíněné metodologie a není zcela zřejmé, kterých metodologických principů přesně.

#### *Využití literatury a dat – hodnocení B*

Jak jsem již psal výše, práci by prospělo, pokud by se jasněji a úžeji vztahovala k existující literatuře, což by umožnilo jasněji ukázat její originalitu a přínos.

Některé části práce dále reálně čerpají z pouze jednoho nebo dvou přehledových zdrojů (týká se především sekcí v druhé a třetí kapitole), což ale nevybočuje ze standardu bakalářských prací.

Dalším kritickou poznámkou je, že autor občas cituje celé věty z cizích děl bez vlastního uvedení nebo komentáře, což budí dojem, že se jedná pouze o přepis daných prací bez vlastního zhodnocení.

Co se týče dat, autor zdařile analyzuje vybrané filmy (viz příští bod).

#### *Věcná správnost a přesvědčivost argumentace – hodnocení A*

Argumentačně je práce velmi přesvědčivá, kdy samotnou analýzu a diskuzi zkoumaných filmů (tj. vlastní téma práce a autorův originální výzkum) hodnotím velmi kladně. Autor dobře sleduje různé projevy patriotismu v daných dílech, jejich znázornění a použití, a následně i pak vztah těchto diskurzivních zobrazení k dalším politickým procesům (jako např. zobrazení nepřítelů). Za obzvláště povedenou považuji jeho komparaci patriotismu v daném sportovním

a válečném filmu, které jdou svým vzhledem za rámec běžné bakalářské práce a poskytují netriviální závěry.

*Struktura práce, využitá data a metody odráží systematickou snahu o řešení výzkumného cíle/otázky – hodnocení A*

Jak jsem již psal výše, práce je strukturována logicky, metodologický přístup je vhodný, práce s primárními daty je přesvědčivá.

#### **Celkové hodnocení odborného charakteru práce – hodnocení B**

Práce je z celkového odborného hlediska zdařilá, trpí však dílčími problémy především v příliš širokém uchopení literatury a nejasným vztahením se k představenému teoretickému a metodologickému rámci.

#### *Věcný přínos práce a její přidaná hodnota*

Práce vyniká autorovou vlastní analýzou dvou zkoumaných filmů, kdy se zaměřuje na jejich zobrazení (amerického) patriotismu a poskytuje intelektuálně podnětné postřehy týkající se těchto zobrazení a jejich rozdílů napříč rozdílnými filmovými žánry. V hodnocení A mi ale brání jednak dílčí gramatické, stylistické a citační chyby, a především pak nejasné teoretické a konceptuální uchopení, což je výsledkem nabobtnalé teoretické kapitoly.

Vyjádření autora/ky posudku o seznámení s výsledkem antiplagiátorské kontroly:

#### **Kontrola originality textu**

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses     Turnitin     Original (Urkund)

S kontrolou kvality jsem se neseznámil, jelikož nemám přístup do SISu FSV.

#### **Celkové hodnocení**

Z výše uvedených důvodů **doporučuji** práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou **B**.

#### **Otázky k obhajobě:**

Metodologie práce: Ve třetí kapitole představujete diskurzivně-historický přístup, jak přesně jste s ním pracoval ve vlastní analýze? Můj dojem byl, že se omezujete na představení historického kontextu Spojených států po útocích 11. září.

Věcná a teoretická problematika práce: Jak se osobně stavíte ke vztahu populární kultury a politiky? Jsou artefakty populární kultury jako filmová díla mocenským nástrojem (ve formě propagandy apod.), nebo naopak vytvářejí podmínky politického diskurzu?

Datum: 12.1. 2023

Podpis: